

NACZELNE DOWÓDZTWO W. P.
(SZTAB GENERALNY)

Poczta polowa 53 13/X 1920 r.

Oddział II Informacyjny

Ew. 8 № 47233 /II

TAJNE

496274

D e

Generalnej Adjutantury Naczelnego Wodza
w m i e j s c u

Przesyła się w załączeniu do wiadomości *(odpis raportu kapitana Morstina z Paryża Nr. 319/A z dnia 2 października 1920 r.)*
1 załącznik.

Szef Sztabu Generalnego

za zgodność:

ROZWADOWSKI m.p.

Generał-porucznik

Otrzymują: Generalna Adjutantura Naczelnego Wodza.

Minister Spraw Wojskowych.

NACZELNE DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

PILSUDSKI
INSTITUTE
ARCHIVES
New York

L. Dz. 496274 dnia 18/X 1920 r.

L. załącz. Wydział

Paryż, dn. 2 Października 1920 r.

Nr. 319/A.

Dołpis.

TAJNE!

Do

NACZELNEGO DOWÓDZTWA WOJSK POLSKICH

Sztab Generalny - Oddział II.

W W A R S Z A W I E.

Melduję, że wrócił dziś z urlopu Generał WEYGAND. Przyjął mnie zaraz i prosił bym o najważniejszych wypadkach go poinformować, gdyż chce pracę swą i działalność głównie sprawie Polski poświęcić, lecz w pierwszym rzędzie, po dłuższej nieobecności rozpatrzyć się w całości sprawy.

Oświadczyłem mu, że najważniejszą jest obecnie kwestja pertraktacji w Rydze, oraz sprawa litewska, którą jeszcze niedostatecznie rozumiem na Quai d'Orsay i dlatego wymaga jeszcze wyjaśnień. Zrobiłem to dlatego, że wczoraj dowiedziałem się od Prezydenta PADEREWSKIEGO, iż w Lidze Narodów podejrzewają nas o krętaćwo w sprawie litewskiej. Przedstawiłem ją więc Gen. WEYGAND w całokształcie w myśl ostatnich wiadomości i w duchu instrukcji Naczelnego Dowództwa. Staralem się wykazać z jednej strony naszą dobrą wolę i lojalną politykę wobec Litwy, z drugiej zaś

wielkie niebezpieczeństwo grożące nam od tych litwinów, posłusznych wszelkim rozkazom z Berlina i Moskwy i koncentrujących prawie całą swą armję na naszym lewym skrzydle.

Litwin
Zdaniem Gen. WEYGANDA dziś więcej już Niemcy, niż zupełnie pobici bolszewicy prowadzą litwinów na pasku, bo, jak się wyraził, „za dużo mi ich teraz siedzi wam w Kownie.” Co do Wilna, powiedziałem mu, że nie przesadzając zupełnie o przyzależności tego polskiego miasta, stanowisko nasze zależnym będzie od przyjęcia lub nie przyjęcia przez litwinów naszych minimalnych warunków i postulatów, które im teraz stawiamy w Suwałkach. Gdyby je litwini za namową Niemców lub nawet Anglików mieli odrzucić, to my odzyskujemy zupełnie wolną rękę i zmuszeni będziemy podjąć te wszystkie kroki, które dla zupełnego zabezpieczenia naszego lewego skrzydła okażą się konieczne, co on jako wojskowy najlepiej zrozumie.

L. WEYGAND przyznał mi zupełną rację i powiedział, że najzupełniej by się nie dziwił, gdybyśmy energicznie z Litwą teraz zakończyć chcieli, lecz, że liczyć się musimy z opinią świata, a zwłaszcza Anglii. Obiecał użyć całego swego wpływu, by wyjaśnić nasze położenie i wykazać naszą dobrą wolę i pojechał zaraz w tej sprawie na Quai d'Orsay.

Obmówienie sprawy Gdańska i Ukrainy oraz kwestji WRANGLA odłożyliśmy z powodu braku czasu na następną konferencję.

Roya
Wreszcie oświadczył mi gen. WEYGAND, że ^{*Toch*} Marszałek nie wierzy, żeby podpisanie pokoju w Rydze mogło odrazu sytuację zmienić, a to dlatego, że my pod żadnym warunkiem nie będziemy mogli odrazu zwinąć nasz front wschodni, lecz odczekać musimy dalszego kruszenia się bolszewizmu i osłabiania bolszewików przez WRANGLA, któremu ^{*pomoc Wrangla*} pomoc ^{*powinniśmy*} odsyłając mu formacje ukraińskie i nakłaniając Petlurę do ścisłego z nim

współdziałania zwłaszcza pod względem militarnym. >

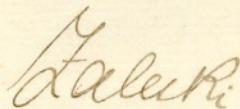
W końcu prosił mnie Gen. WEYGAND o informacje dla Sztabu Marszałka, jak Nacz. Dow. W.P. ocenia obecny stan bolszewizmu i czy ma wrażenie, że po militarnej ~~ich~~ katastrofie bolszewików koniec ich się zbliża. Proszę więc o rychłe dostarczenie mi opinii Naczelnego Dowództwa w tej sprawie wraz z odpowiednimi instrukcjami.

Dalsze wszystkie kwestje odkładam do następnego raportu, gdy General WEYGAND, po rozpatrzeniu się w sytuacji, będzie już w pełni prowadzenia spraw polskich, którym jak widać, chce się głównie poświęcić.

/-/ M O R S T I N.

Kapitan.

Za zgodność:

Porucznik.